

Sygn. akt XI GC 174/22

(...)

Pozwem złożonym dnia 29 grudnia 2020 r. (data nadania na poczcie) do Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniosła przeciwko F. K. (1) o zapłatę kwoty 3457 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie liczonymi od kwot 1892,67 zł od dnia 14 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwot 12,33 zł i 1552 zł od dnia 29 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty. Nadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów procesu. Powódka dochodzi od pozwanego zwrotu udzielonej pożyczki wraz z odsetkami i kosztami windykacji.

Postanowieniem z dnia 22 lutego 2021 r. Sąd Rejonowy Poznań- Stare Miasto w P. przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

Nakazem zapłaty z dnia 4 maja 2021 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2022 r. ustanowiono dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego kuratora procesowego w osobie radcy prawnego K. B..

Kurator pozwanego wniósł sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz przyznanie wynagrodzenia. Podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 13 listopada 2017 r. F. K. (2) zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P. umowę pożyczki, przedmiotem której było udzielenie przez spółkę pozwanemu pożyczki pieniężnej w kwocie 1500 zł.

Pozwany zobowiązał się do spłaty całkowitej kwoty do zapłaty z tytułu zawartej umowy pożyczki w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy.

Na całkowity koszt pożyczki składały się nw. kwoty:

- 392,67 zł tytułem prowizji;
- 12,33 zł tytułem należnych odsetek.

Kwota odsetek wynosiła w stosunku dziennym 0,41 zł.

Na dzień zawarcia umowy, całkowita kwota do zapłaty wynosiła 1905 zł.

Załącznikiem do ww. umowy były Ogólne Warunki Umowy, Tabela opłat prolongacyjnych oraz Tabela opłat i kosztów windykacyjnych, z którymi pozwany si zapoznał.

Bezsporne, a nadto dowód:

- umowa z dnia 13 listopada 2017 r. k. 10;
- OWU k. 11-13;
- tabela opłat prolongacyjnych k. 14;
- tabela opłat i kosztów windykacyjnych k. 15;

Dnia 13 listopada 2017 r. pozwany otrzymał od powódki na swój rachunek bankowy kwotę 1500 zł z tytułu zawartej umowy, której nie spłacił w umówionym terminie.

Bezsporne, a nadto dowód :

- potwierdzenie przelewu z dnia 13 listopada 2017 r. k. 16;
- zeznania świadka K. W. k. 126-127.

Pismem z dnia 18 stycznia 2018 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty łącznej kwoty 2066,65 zł w terminie 7 dni. Na wskazaną kwotę składały się kwoty:

- 1500 zł tytułem kwoty pożyczki;
- 405 zł tytułem kosztu pożyczki;
- 13,65 zł tytułem odsetek za okres przeterminowania;
- 148 zł tytułem kosztu upomnień.

Dowód:

- pismo z dnia 18 stycznia 2018 r. k. 17;

Pismem z dnia 27 stycznia 2018 r. powódka ponownie wezwała pozwanego do zapłaty łącznej kwoty 2203,16 zł w terminie do dnia 3 lutego 2018 r. Na wskazaną kwotę składały się kwoty:

- 1500 zł tytułem kwoty pożyczki;
- 405 zł tytułem kosztu pożyczki;
- 17,16 zł tytułem odsetek za okres przeterminowania;
- 40 zł tytułem kosztu upomnienia;
- 60 zł tytułem kosztu wezwania do zapłaty;
- 181 zł tytułem kosztów windykacyjnych.

Dowód:

- pismo z dnia 27 stycznia 2018 r. k. 18;

Wezwania do zapłaty okazały się bezskuteczne. Wobec powyższego powódka prowadziła czynności windykacyjne w celu dochodzenia roszczenia od pozwanego, zarówno przy pomocy własnych windykatorów, jak i podmiotów zewnętrznych. Podczas prowadzonych z pozwanym telefonicznych rozmów deklarował on ustnie spłatę zadłużenia. (...) odbyli również w dniach 31 stycznia 2018 r., 6 lutego 2018 r. i 7 maja 2018 r. czynności terenowe w miejscu prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej, które również okazały się nieskuteczne. Powódka nie uzyskała od pozwanego pisemnego uznania długu.

Dowód:

- wydruk panelu klienta k. 21;
- wydruk (...) k. 22;
- wydruk (...) k. 23;
- zestawienie czynności k. 24-25;

- protokół z dnia 22 stycznia 2018 r. k. 26;
- zeznania świadka K. W. k. 126-127.

Pismem z dnia 29 listopada 2019 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty łącznej kwoty 3470,24 zł w terminie 7 dni. Na wskazaną kwotę składały się kwoty:

- 1905 zł tytułem należności głównej;
- 279,24 zł tytułem odsetek za zwłokę na dzień wezwania;
- 1286 zł tytułem kosztów windykacyjnych.

Dowód:

- pismo z dnia 29 listopada 2019 r. k. 19;
- dowód nadania k. 20;

Stan faktyczny nie był w sprawie sporny, wynikał z przedłożonych przez powódkę dokumentów, których autentyczności strona pozwana nie kwestionowała. Zeznania świadka powódki sąd ocenił jako szczere i prawdziwe.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle skutecznie podniesionego przez kuratora pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia, powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Powódka dochodziła od pozwanego roszczenia tytułem zwrotu pożyczki na podstawie art. 720 k.c., na mocy którego przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Bezsporne w sprawie było, a nadto wynikało z przedłożonych przez powódkę dowodów oraz zeznań świadka K. W., iż pozwany nie zwrócił powódce kwot wynikających z zawartej z powódką umowy pożyczki pieniężnej, na którą składały się kwota 1500 zł tytułem należności głównej, a nadto prowizja i odsetki w zakreślonym umową terminie 30 dni, licząc od daty zawarcia tej umowy w dniu 13 listopada 2017 r. Mimo skierowanych wezwań do zapłaty, prowadzonych innych działań windykacyjnych, pozwany nadal tej kwoty nie spłacił.

W sprzeciwie kurator pozwanego zakwestionował roszczenie pozwu, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia z uwagi na upływ 3-letniego terminu, który w ocenie Sądu okazał się skuteczny.

Zgodnie z art. 118 k.c. w obecnym brzmieniu, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Wyżej wymieniony przepis, w tym zdanie drugie cytowanego przepisu, wynika z nowelizacji dokonanej ustawą dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1104), która weszła w życie z dniem 9 lipca 2018 r.

Natomiast zgodnie z art. 118 k.c. w brzmieniu obowiązującym sprzed nowelizacji, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Podkreślić należy, iż w sprawie nie był sporny określony w pozwie termin wymagalności roszczenia - zwrotu kwoty pożyczki i pozostałych kosztów - przypadający na dzień 13 grudnia 2017 r. Należy zgodzić się również ze stronami,

że termin przedawnienia roszczeń dochodzonych pozwem, wynikających z prowadzonej przez strony działalności gospodarczej, powinien być trzyletni.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy- Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1104), do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Z kolei w myśl art. 5 ust. 2 jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Nie ulega wątpliwości, gdyż wynika to z powszechnie dostępnego uzasadnienia projektu do ww. ustawy nowelizującej, iż intencją ustawodawcy we wprowadzeniu ww. zmian, było przede wszystkim skrócenie terminów przedawnienia, a nie ich wydłużenie. I w tym „duchu” należy interpretować przepisy przejściowe noweli. Proponowana nowelizacja art. 118 k.c. wprowadziła przede wszystkim krótszy ogólny termin przedawnienia roszczeń (6 lat), przy pozostawieniu regulacji, zgodnie z którą dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi trzy lata.

Za skróceniem ogólnego terminu przedawnienia roszczeń przemawiała przede wszystkim potrzeba zmobilizowania stron stosunków prawnych do szybszego kształtowania stanów faktycznych w sposób zgodny ze stanem prawnym. Istotnym argumentem były trudności dowodowe, gdyż po upływie zbyt długiego okresu jest trudno nie tylko wykazać roszczenie, ale przede wszystkim – jego ewentualne wygaśnięcie. Projektowane rozwiązanie miało mieć zatem charakter discyplinujący strony stosunków prawnych.

W projektowanym przepisie art. 118 k.c. przewidziano także odmienny, niż dotychczas, sposób liczenia upływu terminu przedawnienia. Bieg terminu przedawnienia kończy się z upływem ostatniego dnia roku kalendarzowego. Wprowadzenie takiego rozwiązania (zakończenie biegu przedawnienia na koniec roku kalendarzowego dla terminów dwuletnich i dłuższych niż dwa lata) miało ułatwić obronę przede wszystkim w tych przypadkach, kiedy wymagalność roszczenia jest uzależniona od momentu, w którym wierzyciel najwcześniej mógł podjąć działanie. Co do regulacji intertemporalnych z art. 5 noweli, to projektodawca zastrzegł, że jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu, przy czym cytowane przepisy przejściowe odnoszą się wyłącznie do sposobu obliczania okresów przedawnienia. Należy podkreślić, że zgodnie z założeniami ustawodawcy projektowana regulacja miała wpłynąć pozytywnie na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców, jako że skrócenie okresów przedawnienia **skłoni wierzyciel do szybszego inicjowania postępowań, co przyczyni się do szybszego ustabilizowania stosunków prawnych i ograniczy przedłużającą się niepewność dłużnika.** Co istotne, jak czytamy w uzasadnieniu projektu ustawy, **nowela nie wprowadzała zmian w zakresie przedawnienia roszczeń związanych z działalnością gospodarczą, a zatem nie miała wpłynąć na sytuację przedsiębiorców będących wierzycielami.**

Mając powyższe na uwadze, Sąd podziela w pełni stanowisko kuratora pozwanego zaprezentowane w sprzeciwie, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje trzyletni termin przedawnienia, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej noweli (przed 9 lipca 2018 r.), wobec czego nie znajdzie w sprawie zastosowanie art. 118 k.c. w znowelizowanym brzmieniu, a konkretnie jego zdanie ostatnie dotyczące końca terminu przedawnienia przypadającego na ostatni dzień roku kalendarzowego. Wykładnia omawianych przepisów zaprezentowana przez powódkę w odpowiedzi na sprzeciw prowadziłaby bowiem do absurdalnych wyników, gdyż wbrew intencji ustawodawcy termin przedawnienia roszczenia powódki będącej przedsiębiorcą uległby wydłużeniu (do końca roku), a nie skróceniu, tak jak to zakładano na mocy niniejszej noweli.

Tym samym wobec wymagalności roszczenia w dniu 13 grudnia 2017 r. trzyletni termin przedawnienia upłynął z końcem dnia 13 grudnia 2020 r., zaś pozew wniesiono do sądu dnia 29 grudnia 2020 r., a więc ponad 2 tygodnie po upływie terminu przedawnienia. Czynność ta nie przerwała biegu przedawnienia (art. 123 k.c.).

Nadto strona powodowa w odpowiedzi na podniesiony zarzut nie wykazała, aby podjęła czynności zmierzające do przerwania biegu przedawnienia, również z treści zeznań świadka nie wynika, aby pozwany na piśmie uznał swój dług, co również mogłoby przerwać bieg przedawnienia.

Z powyższych względów powództwo, w tym żądanie zwrotu kosztów procesu, podlegało oddaleniu w całości, o czym orzeczono jak w sentencji.

Sygn. akt XI GC 174/22

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...) (...)

3. (...)

4. (...)

(...)

5. (...)